

Communicatie openbare besturen (excl zorgsector) – opendataverplichting

Via deze communicatie wil het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA) enkele wijzigingen aan de opendataverplichting onder de aandacht brengen.

De opendataverplichting is een wettelijke verplichting die voortvloeit uit het Energiedecreet en werd beslist tijdens de vorige legislatuur. Ze verplicht openbare besturen om gegevens over hun gebouwen en energieverbruik publiek beschikbaar te maken via de Terra-databank van het Vlaams Energiebedrijf (VEB). Deze verplichting heeft als doel om energieverbruik transparanter te maken, beleidskeuzes te ondersteunen en de energietransitie te versnellen.

Als gevolg van een recente principiële goedkeuring van de Vlaamse Regering voor aanpassing van het Energiedecreet zal het toepassingsgebied van de opendataverplichting worden bijgestuurd. Het toepassingsgebied van de verplichting wordt ingeperkt tot openbare besturen met rechtspersoonlijkheid. Aanvullend wordt de data waarover moet gerapporteerd worden, beperkt tot gebouwen met een bruikbare vloeroppervlakte van minstens 250 m². Over het energieverbruik op organisatieniveau dat niet aan gebouwen gelinkt is (zoals bv. het brandstofverbruik van dienstvoertuigen, werkmaterieel en andere technische installaties) moet niet meer gerapporteerd worden.

Aanpassing van het toepassingsgebied

Vooreerst is de opendataverplichting van toepassing op de 'openbare besturen' zoals deze worden gedefinieerd in het Energiedecreet. Om de verplichting te vereenvoudigen keurde de Vlaamse Regering op 24 oktober 2025 principiële een aanpassing aan het Energiedecreet goed die het toepassingsgebied van de opendataverplichting zal beperken tot openbare besturen met **rechtspersoonlijkheid**. Deze wijziging komt er voornamelijk als gevolg van signalen uit de zorgsector, waarbij duidelijk werd dat heel wat kleinschalige organisaties, zoals eenmanszaken of feitelijke verenigingen, als zorginstelling erkend zijn en daardoor ook onder de verplichting vallen. Met deze aanpassing vallen éénmanszaken (= natuurlijk persoon) en feitelijke verenigingen (= groep van natuurlijke personen) buiten het toepassingsgebied van de verplichting. De keuze voor het criterium van rechtspersoonlijkheid biedt hier meer duidelijkheid en administratieve eenvoud.

Voor welke gebouwen is de opendataverplichting van toepassing?

Ook de data die gerapporteerd moet worden in kader van de opendataverplichting werd met de principiële goedkeuring voor de aanpassing van het Energiedecreet ingeperkt. **Er moet enkel gerapporteerd worden over gebouwen met een bruikbare**

vloeroppervlakte van minstens 250 m² die in eigendom, erfpacht, opstal of in gebruik zijn van een openbaar bestuur met rechtspersoonlijkheid. Indien al gerapporteerd werd over gebouwen met een kleinere bruikbare vloeroppervlakte is **geen bijkomende actie in Terra vereist**, in de openbaarmaking van de data uit Terra zal gefilterd worden op gebouwen die een bruikbare vloeroppervlakte van minstens 250 m² hebben.

Over alle volgende gebouwen met een bruikbare vloeroppervlakte van minstens 250 m² moet gerapporteerd worden:

- Een gebouw dat uw openbaar bestuur in eigendom, erfpacht of recht van opstal op heeft.
- Een gebouw dat uw openbaar bestuur niet in eigendom heeft maar wel in gebruik heeft. Binnen deze verplichting wordt 'in gebruik' beschouwd als:
 - Het openbaar bestuur betaalt de energiefactuur voor het gebouw;
 - Of het openbaar bestuur ontvangt een doorrekening van (een deel van) het energieverbruik van een andere partij.
- Een gebouw dat uw openbaar bestuur in eigendom (of erfpacht/opstal) heeft én in gebruik (volgens bovenstaande invulling van 'gebruik') heeft.

Als een openbaar bestuur volgens deze definities geen gebouwen met een minimale bruikbare vloeroppervlakte van 250 m² in eigendom of in gebruik heeft, moet ze niet rapporteren in kader van de opendataverplichting.

De opendataverplichting is nieuw sinds dit jaar. VEKA is zich bewust van het nieuwe karakter van de verplichting, de laattijdige wijzigingen aan het toepassingsgebied en dat grote delen van de sectoren die hieronder vallen zich nog eigen moeten maken met de verplichting. VEKA geeft daarom de tijd die nodig is om zich verder in regel te stellen met de verplichting. VEKA kan daarbij een brief sturen om openbare besturen te herinneren aan de verplichting waarbij er voldoende tijd gegeven wordt om de gegevens alsnog in de Terra-databank van het Vlaams Energiebedrijf (VEB) in te voeren. Indien na het verstrijken van deze tijd nog steeds geen rapportering gebeurde, kan VEKA overgaan tot het geven van een minimale administratieve geldboete.

Het VEB heeft de nodige hulpmiddelen ter beschikking om u op weg te helpen bij de rapportering in de Terra-databank:

- Een webpagina met meer uitleg: [Opendataverplichting | Vlaams Energiebedrijf](#)
- Een [snelstartkaart voor gebouwen](#) met een stap voor stap toelichting over hoe de gegevens kunnen ingevoerd worden in Terra

Meer informatie over het toepassingsgebied van de verplichting en een overzicht met veelgestelde vragen kan u terugvinden op volgende webpagina van VEKA: [Opendataverplichting voor openbare besturen | Vlaanderen.be](https://veka.vlaanderen.be/Opendataverplichting-voor-openbare-besturen)

Indien er vragen zijn over het toepassingsgebied en de inhoud van de verplichting kunnen deze gesteld worden via veka@vlaanderen.be.

Indien er verdere vragen zijn bij de invoer in Terra kunnen die gesteld worden via terra@veb.be.